

DEMOKRAATIT
DEMOKRATERNE

EM 2022/18
11/10-2022
Anna Wangenheim

Forslag til: Inatsisartutbeslutning om, at forslag til lov for Grønland om gennemførelse af restriktive foranstaltninger over for Rusland og Belarus sættes i kraft.

(Formanden for Naalakkersuisut)

(1. behandling)

Demokraatit takker Naalakkersuisut for at fremsætte dette forslag.

Lad mig indlede med at konstatere, at restriktionerne berører os alle. Vores holdning er, at de til enhver tid skal være så kortvarige og så smidige som muligt. Men det er også vigtigt, at vi står sammen som en del af den vestlige og demokratiske verden og at vi fortsat kæmper for mange af de vigtige demokratiske rettigheder, som der har taget mange år at udvikle – herunder naturligvis et demokrati. Et frit samfund med respekt for forskelligheder, og ikke mindst en til stadighed øget bevidsthed om menneskerettigheder. Det er disse, som vi til enhver tid må beskytte og kæmpe for - også her i Grønland.

Når vi har sagt A må vi også sige B. Den bemyndigelse, som Inatsisartut har givet Naalakkersuisut betyder, at Folketingets love kan sættes i kraft i Grønland. Og det er jo med afsæt i mange af de sagsområder, som vi ikke har hjemtaget. Så det er forventeligt at Naalakkersuisut vil søge Inatsisartuts godkendelse i disse sager. Derfor har vi fra Demokraatit ingen indvendinger til dette fremsatte forslag, og vi ser med tilfredshed at udenrigs- og sikkerhedspolitisk udvalg involveres forud for Naalakkersuisuts samlede udmelding til den danske regering. Det er i forvejen et udvalg med meget få eller ingen beføjelser, grundet det ikke-hjemtagne sagsområde. Derfor tænker jeg ofte, at det kan have den konsekvens at udenrigs- og sikkerhedspolitik kan være langt fra virkeligheden hos den menige grønlandske borger.

Men verden er i forandring, og pludseligt blev vi for få år tilbage vidne til, at vores land ville købes. At vores værdier ville blive udfordret pga. corona og nu en krig ingen havde ønsket – eller havde forudset kunne ske i disse moderne tider. Det rammer os pludseligt hårdt at erkende, at den grønlandske stemme i udenrigs- og sikkerhedspolitik som værende vagt. At der i en verden i forandring også sker en radikalisering, som vi fra Grønland ikke kan påvirke yderligere. Vi debatterer alt for lidt om dette område i Inatsisartut, og gad vidst om dette ikke også er en væsentlig årsag til, at Danmark lidt for ofte "glemmer" at inddrage os, når de træffer beslutninger i Folketinget.

Heldigvis ser vi en yngre generation af globalt orienterede grønlandere, og som deler forskerverdenen og som har været ude i den store vide verden. Vi bør som samfund generelt blive bedre til at italesætte behovet for en stærkere og tydeligere udenrigs- og sikkerhedspolitisk stemme. Nu skal vi så beslutte os for, hvordan vi fra politisk side kan indgå i forpligtende samarbejdsrelationer for yderligere at styrke og fremme den grønlandske stemme.

Jeg ved, at det er lidt af et sidespring, men det er uden tvivl vigtigt at fremhæve, fordi disse restriktioner rammer os alle i det daglige på nuværende. En inflation som udfordrer vores velfærd i en alvorlig grad. At bringe sund og varieret madplan for den økonomisk trængte familie, er aktuelt under voldsomme udfordringer. Selv for mellemindkomst-familierne.

Derfor er der et stort behov for, at Naalakkersuisut er tydelige og gennemsigtige i deres arbejde på at øge trygheden i at navigere vores land og samfund igennem disse krisetider. Lad det være – fortsat – en opfordring til Naalakkersuisut at tydeliggøre og ikke mindst, fremsynet i hvordan der kan arbejdes ud fra scenarier, herunder også en worst-case-scenario for at øge forudsigeligheden i disse uforudsigelige tider.

Den enkelte familie har brug for at vide, hvornår og hvordan de skal fremme deres overlevelsesmuligheder ud fra Naalakkersuisuts rammesatte tiltag. Derfor bør Naalakkersuisut også forpligte sig til at fortælle befolkningen, hvad disse restriktioner kommer til at betyde for os i Grønland. Det må ikke være dyrere end højst nødvendigt, menneskeligt såvel som samfundsøkonomisk.

Med disse ord henviser vi forslaget til behandling i Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg.